

84 (SASx)

4-18

s. ɣanba

apiesakua

əi, allah, allah!

sabdəu ixuštaara axaḥ

---

apɣnəɣi aḥəntkarraɣ ɪqutəɣəɣta
aqua — 1937

84 (SAS 4)
4-18
s. ɣanba.

aɲiesakua

ɔi, allah, allah!

sabdɔu iɣuʂtaara axaɲ

15817
L1851
*

əi, allah, allah!

(komedia-satira kugəlarak amanə).

ialakuou auaa.

1. gedlay . . . . . dləgajəup
  2. hanifa . . . . . iphəs
  3. esma . . . . . rəpha
  4. qaimətxan . . . . . rguəla pħəs
  5. amafəna iakupaz . . . . .
  6. apap . . . . .
-

əi, allah, allah!

(kōmedia-satira kugəlarak amanə).

İəɹza amaçuərtəwə, gedlay amca dəwħaɹouɹ atatən daxoiɹ. ipha aynə xialəpssoiɹ. hanifa aɹuan aaknəxnə ahamam aɹə dneiueiɹ. inargəlanə azə tasɹoiɹ ɦa ap-
hal danyaxa dyaqaaueiɹ.

hanifa. əi, allah, allah! ipɹeiɹ, ipɹeiɹ, səboia pɹeiɹ! (larma napə ndəkuçanə ləboia ntərħcaa ilkə-
ueiɹ).

esma. ibəxizei? bkahuama, mɦan? (lyəmsag nka-
ɹnə dəynə dneiueiɹ).

hanifa. hai, abaapsə, ipɹazoiɹ sguaxuueiɹ səboia!
gedlay. (itatən axara daaquəçnə, iəla traə dlə-
xuapşua). — ak-bəmkər bəpsə iauam. azoiab ləpssəɹ
daalgar iqaləmçarəzi. ei, ubri bara bagaguəfoiɹ!

hanifa. əi, allah, azaz eipş ialnaɦoiɹ! səpsə tna-
kaait!

gedlay. amca daawħariei. izdəruada amca ləb-
oia ianşər ilzeioıxar. (axuştaara dnəwħadərioıɹ, ləboia
amca anşəɹɹ).

hanifa. sagarc iəqazar, ma sagandaz! umpsua
uagiəbziamxo uəqazar ačkəs uəqazamzar eioıəup!
əi, allah, allah!

gedlay. seidrəu, anja inəs, ui bəboia açəxuala
iəqahamçac egieqam. znə agərznəɦa qahçeiɹ, znə
arbaon aiəka xɹanə iauhaɹɹ, znə alagian xnərħnə
atə ikədknahhalt...

hanifa. əi, allah, allah! səpsueiɹ!

gedlay. (ipha, laxi).—bceift dad, qaimətxan lqənza, daagəeift, ui axuṭprakua ha drəftakuoup, izdəruada qara akə dləxuartaaxar. (ipha dcoit).—aa, iṣəṣhoz saaquəçt. zəngiə aṭprakula xəntṭ ibəkuxṣanə aroia ləmha xṭanə ibəzzaṭnə iauhaṭxeit, zəngiə ya-ləmgialla bahnəheit, zəngiə bəpsja narjəqa makiana ibməpxiaracə aila yakuakuarla irxəianə ibzdərgəla-xeit... axa...

hanifa. hai, dara uərt iagisəpxiaṭqiandaz uaxi. axa uara urəchasfoit...

gedlay. ei, uiaupe. bara akə anbəxi, nas sara səṭgiə egieqam. iaṣoup, haxṣaara hkarəṭrəm aḏaxiə, axa bara dəryagi iaha bəszaaiguaguəfoup. anja akə bimərxiaait. (qaimətxani gedlay iphai aaynaloit. qaimətxan kuajk, abaakə, axa lasək, gedlay dyagə-loit).—eei, dad, qaimətxan, ari atakuaj ləboia dagoit bəmboil

hanifa. qaimətxan bouma, nan. (aakuṭpara lṭa-zəkəueit).—əi, allah, allah! (iləcxraanə daaṭhadər-ṭoit)

qaimətxan. dəryagi bəboia akuu bəzgo, hanifa?

hanifa. səmpsə səbzamkua səkumxəei adunei, qaimətxanxəeit.

qaimətxan. ui azə iəqabəmçac akə əqam, hanifa. uajftak sargiə iaxəṣhaauaḥa akə səzdəruam... (dxuəcua daaṭoit. nas)—sif, akə sgualəfeit...

gedlay. izakuəzei, dad?

qaimətxan. bcaruazei elərənza, xuartaṭk bnatar iəbdəruazei, elərnəxa zləpxa dəuu akoup.

gedlay. iagiaṣoup ui. gualəfaxuəs ihamazaməzt ui, anja abzia bṭairiaait. bəzcarəu ubranza, bara?

hanifa. map, ṣhaxəuama, xuarta axiəqou akrə-qazar.

qaimətxan. bca, bca bəmpṣzakua, xuarta boup.

hanifa. zləpxa hauṣa, elərnəxa, azbaxu hḥo halagəeiṭtei səpsə zgaṭa zboit bəmboi, qaimətxan...

qaimətxan. aləpxa dəumi hazkuxṣou elərnəxa. xuarta bnatar ui.

gedlaŋ. (dñəŋə-ñəŋua) amarqa, amarqa qara iakum ajak, iŋəçəmŋaait. axiz hŋəçaharŋeit, zləpxa hauşa elərnəxa, ihalampşuakua iəqam. (ix-iələxi izaŋueit).

hanifa. (uigi lələxi aalzaŋən) — zxiəfərguəça sakuxşaşa, srəchaməi!

qaimətxan. gedlaŋ, iaxiaŋqia duəmanə udə-kula (dyagəloit).

gedlaŋ. aei, dad, iaxiaŋqia hamcoi. (iphəs laxi), —bəzcarəu, bara?

hanifa. səmcar psəxuas isəμουzei. səpsə-sənxa hđəkularəup.

qaimətxan. bca, bca. elərdəu aləpxa boup.

hanifa. uxiəfərguəça sakuxşoup, zləpxa hauşa! (ləpha laxi). —baaiŋt, bara sərgələi; (hanifa dyadərgə-loit, iaaləcxraanə fal dəuk ala ləboia rəououuanə iŋarhoit, dəŋa falk ala lxə aatarhhoit. gedlaŋgiə iŋaa-ileihan ixtərpa iəxuda inəkuriŋə, ilaba iaxikədgəlaz iaakədixən iphəs laxi dnaxiaŋən).

gedlaŋ. balgama, bara?

hanifa. abar, abar uajəŋqia! (dneinə aŋəndəqura dyaxan abazkua aaləpşaan, ləipka dyaxan, igialgialo aqəba iaçaz labazkua ntalpseit). —ahə, səxəioup!

gedlaŋ. myabzia hakuça.

qaimətxan. elərnəxa aləpxa ŋouaait!

hanifa. (ləpha laxi). —bəbziaz, nan, hxənñaa-za. (dəntapala-aatapalo lləgaj dneistaloit, llaba nləçarsua).

(ascenəŋə iaaləŋcoit. gedlaŋi hanifei aulica inə-myaxəçnə iŋoup, rəpsə rfoit).

gedlaŋ. e-e-e, amyan sanəŋəŋxəsla seimaa çə-oraŋ apəku pjaŋap ŋəŋəŋəp kələyrit ubol! zaxəgagiə səmam, axuəz zçalaşa. hanaaccəkə, azazi aayei aas-xuoit şəşhoz iaasxaməşti, af-zəşş!

hanifa. umaouən uara, zəmya uəkuu uzəmdə-ruei?

gedlaŋ. aai, ui iaşoup. satoumçan, zəlpxa hauşa, elərnəxa xiahdəu!

hanifa. uxiəfərgəuça sakuəxşoup, srəchaməi, (gedlay yax-yaxha amca skəueit ha dalagoit. ui aamtazə azəjha vtomobilik narəvqioit. hanifa dyaç-qioit, dyagəloit gedlaygiə, uamala ibanə iazəpsueit).

hanifa. ari aftandilha izfəu auma uara?

gedlay. (akala imbazla).—aai.

hanifa. dida, asir səmbei, anja siəkuşşoup! izgozei mlan, əmalə iḱurkurua, fəçəkəmkua, jaçəkəmkua! (iləfoit).

gedlay. (dazaafxuala).—bara rəcha iəbbaxio-uzei? biitəi aguayara btoup...

hanifa. saramkua, uara xərzaman umbaxei!

gedlay. çəpx zəngiə ari avtandil saanamgaxei oqamqəra, qazaxu izə şahatra iansəpxiaz. əlakı-tqia eipş hankəlnagəeit oqamqəra!

hanifa. oıuragiə afəzami, izlanikəlozei?

gedlay. aşıura ba? iaşəzargiə qalap. (ui aamtazə vtomobilik irəziaşənə iaangəloit. azə urəs mətala deiləhanə daanəçən daarədgəli).

iaarədgəlaz. uaa, mşəbziakua! labəcoi, gedlay? (iyagəloit).

gedlay. bzia ubaait, dad, uapsəuouma?

iaarədgəlaz. aei, səuzəmdəri, gedlay? msoust-ipa soup.

gedlay. hai, dadxəeit!

hanifa. uənan, nan!

gedlay. uəzləzdəruazei, dad uajə eiləhafakuak təmoup. uaaist, dad. (daaguədikəloit).

hanifa. (daaguədəlkəloit). səzkuəxşou, nan.

iaarədgəlaz. labəcoi?

gedlay. elərənzə hcoit, dad, uəsk azə.

iaarədgəlaz. faai amafəna fakupa, atəp əqoup, uanza təzgap.

gedlay. abziara uzəqalaait, dad, aləgajja rmaçura qara uapxiaqa iupəlap. (zegiə amafənaxı rşəuarxoit).

(ascenafə iaalascoit. elər auxuama ašta. ašta aguaf axi itapərhapua eihtagəla iləeiueit gedlay itakuaji iarei).

hanifa. uara, ani auma elər auxuama ha izəftou? gedlay. (ipsə zanə). aai, aai, bəmjan. baaila, baaila affəha. (ikuaxiya xəlpə aaixəxnə iaaiyəç-reikəueit, iphəs laxi). — banaqalbeit sfamxkuagiə aakuadaxəit bəmboi. baasəvagələi. (ix-iəlaxi aai-zaɾueit, iphəs laxi). — bara, bəlaxi zaɾ, bəlaxi... (hanifagiə afər-fərha lx-ləlaxi azəɾa dalagoit).

hanifa. (ləlapş həhk açla xəkuja iaxiəkuɾou inaaxoit). — uənan, uara, ani açla iəkuɾou ahəh ubo? ui eipş hara huxuaməj aɾə asaxia zbaxeit, psəckia xzou akumzaait. (iaatgələeit ayəqagiə).

gedlay. (ixə aarla dyaxanə) — iqalap. (iəlaxi aai-zaɾueit).

hanifa. uara, səzkuəxşou apsəckia giargi ixata daabarəuft?

gedlay. akrəzdəruama, mian, daabargiə qalap. baaləeift dəryagi pətk hnaguaguapi. makiana xar hamamkua haaguəfoit. (auxuama af inadgəlonə apap idəlçra akufoit. aznək azə dərzeləmkaazt apsəckia giargi daaynəprəzla rguə iaboit).

gedlay. dad... dad... giargi... uəlpəxə... (ix-iəlaxi afər-fərha izaɾua).

hanifa. nan... uxiəfərguəça... səboia, nan, səboia... (lnapkua ljeilagan larmala ləlaxi zaɾa dalagoit. ui gedlay iaagueitoit. lapəla dnaləgutasən).

gedlay. barouala, barouala, af-bəsaait!

apap. (daayuan) — iɾaanəikələi, sara ara elər auxuama papəs iamou soup.

gedlay. (iəlaxi zaɾa daaquəçnə). — uəsouma, dad?..

apap. aai, iəzzaaz saihar, elərnəxa iəçasnəhap.

gedlay. dad, hazzaaz ui aup: ari stakuaj daazkuələz ləboia akə alalan dagoit...

hanifa. aɾeyha iaaptoit, nan, azaz səlho... xuartak sət, nan...

a p a p. isəftal. ui aṛə mariour. (ineiəftaloit).

g e d l a y. (ipḥəs dnaləxuapṣnə—əəit, afə bagaait bara apsəckia giargi anəbḥa, sgazamxəei, apap giargi diṣpnəsəmfaləei! (auxuama intalt ilapərhapua, ixaraxapṣua).

g e d l a y. saaiguara bgəl, baaskia sa saxi.

h a n i f a. hcarən.

g e d l a y. babacoi? bzəjco darban?

a p a p. (auxuama aguta dyagəlan, yənṛ-xənṛ raqara dkiando ix-iəłaxi aaiṣaṛueit. gedlayi hanifei ui iṣṣnə dargiə rx-rəłaxi ɜaṛa ialagoit).

a p a p. (dnarədgəlan, rapxia anəxa xuṣə qazla ixqianə iəkuṣ nadəirban uəs iḥeit).—ari elərnəxour. inəsamxnəṣlanə iəłaxi jɜaṛ.

g e d l a y i h a n i f e i. (aṣṣa rəłga rəṣnourəṭueit).

h a n i f a. uxiəfarguəça sakuəxṣour, elərnəxa xiah-dəu (ḥanə anəxa zkuəz, isabaxa iəqaz aṣtol aṣapə dnaguzueit. nas iyagəłoit, azəzala rxə narqunə ila-pərhapua anəxa inaguznə iaagəłoit, apap akə azə auxuama akuaki dnəgṣaloit).

h a n i f a. uara, abri aqaz xuṣə iəkurṭu auma elərnəxa ḥa zegi zəltou?

g e d l a y. nəx, allah biṣiaaitei ibṣamfo akə ṣpa-qam! qazuma ari? skiəṭ annadəskəla amcabz aasṣayṣa-aasṣayṣueit. bpaṛpaṛua, af-bəsaaitēil!

a p a p. (eikuṭakça, ṭi baapsək iijablaz, xəc dəu-ɜzak iəmanə daarədgəłoit)—ari apsəckia giargi ixəc aṣṛ aṭgiarakua rṭlaagas iəman.

h a n i f a. ixiəfarguəça sakuxṣour izaqarouzei.

g e d l a y. (izəmbaṛxan iṣə tərkkə daxuapṣueit).

a p a p. baai, abra xənṛ bkəls bxiaakua kanapsoit. (xənṛ atakuaj axəc dənqələixəueit).—uajṣta elərnəxa akramçaṭça. (hanifa labazkua lqəba iaatəlxən axixiaḥa anəxa inavalpseit).

a p a p. ahə, ixə iakuitup, aləpxa iauəit, bəboia-giə balgəeiṭ, uaha ibəxiuam, iça. (indəkuiceit).

h a n i f a. ixiəfarguəça sakuxṣour, nan, giargi itabur saxialuərgaz... (rx-rəłaxi ɜaṛua indəlçueit).

a p a p. (axixiaha dəyqo atakua] labazkua iqəba inteipsoit).— as imaynə iʃaargaz pəxianap izdərər auasa daasərgon, sabc! (gedlayi hanifei eistagəla aʃta intəçən ineiueit. gedlay apxia dgəlan dneiueit itatənəjga eiçaço).

g e d l a y. bara bxə ʃpabboi uajə?

h a n i f a. səpħəzbaxaziaqia ubas sxə zboit.

g e d l a y. (aʃərha daaxiaħnə).— abaak! hai, sabc, sargiə axəc sxə kələsxəruazəz! sargiə sarıkuənər zdəruadaz? ba bəpaxa, sara sajə sbədxalargiə... araxi adnəqa ƣaraħa akgiə bədəzbalom, axa bguə arçarəzar qalap... hai, baapsra səmuəi ua ʃʃadgəlaz sxə nkələmxəkua... haapapi, tatənk snaxaʃt. hapsgiə aahamfari (ilaƣoit. gedlay aixəmcala amca akra dalagoit. aʃəmsa amca anaklakı atatənəjga inaxarħnə axara dalagoit. uəs kraamta ipoup, nas gedlay uəs aaiħoit).— e-e-e, araxi hanaauaz daara bzia haan uajʃta hazgozei... hargəl.

h a n i f a. (sgəloiħha lƣanazəlƣ aƣayħa ləboia eitaapƣoit. dyaqaaueit).— əi, allah, ipƣeit, ipƣeit, səboia eitapƣeit! (ħhan ləboia ntarsnə ilkəueit).

g e d l a y. (dyaçqioit).— iəbuazei?! bəboia eitapƣaxma?

h a n i f a.— ipƣeit! ipƣeit! ipƣazaaite!

g e d l a y.— hai, ianaqalbeit, nas haiƣama apapaj! mƣə, amazamzi, mħan, nas ari hazzaaz!

(aparda ləeiueit)

sabdəu ixuštaara axaḥ.

(komedia-satira kugəlarak amanə).

ialakuou auaa:

1. kaubei — 45 şəkusa ixəçueit, uayənazak, iəboia aarxuaia, iəlakua şaqı-şaqio, aıyan eipş izakia ƣəıza.

2. xabıkuı — uigi kaubei diəkuloup. uayasak, ıabaak, dxuma-a-ıəmaa. kuaxııa xəlpak ixə iəkurtup. ixə xabıup. ay ixə rfazıa ixaxuə ƣət-mətnə iəkugə-loup.

3. məsa — 40-qa şəkusa ixəçueit. uayaza dəuk. izakia eikuatıaza, axıaparı eipş, eilarıə iııoup. ipaça-kua, aı ıəyakua reipş, naq-aaq ikiakıaza iııagəloup.

4. kaubei ipııəs — 40-qa şəkusa ixəçueit.

5. xabıkuı ipııəs — uigiə 40 şəkusa ixəçueit.

6. akolxozaa.

---

sabdəu ixuštaara axaḥ.

(komedia-satira kugəlarak amanə).

uaxənloup. apacxa ajartaouə aḟə ɪstoup kaɥbei
iḥəsi iarei. ilascoup.

kaɥbei.—e-e-e, anagalbeit, ari axuəcərtə isouz,
alamç eipş, isədəmxaləei. samərjozaap. abar uajsta
arbaonkua ɸərtəşt. tatənk snaxapıst, izdəruada sguə
aasxanarştər. uara, dad, atatən, yəstaa ləxəup uzər-
hoit, axa uguxarştgoup. iaziuazei ubri xabɣkut? sara
iaha iszaaiguan... map, səzməjozaap. aɣəmoɪ eipş
sguə inaloloit. (iəstəbɣ gaxəuam. uəs dşəqou iəstəbɣ
aagoit).

iḥəs. (daaḟəxanə)—iəuuazei mian? açxəbɣon
aiartaḟə iəḥua uayə dibaxiouma. aystaa dəuxalama?

kaɥbei. a-a-a...

iḥəs. uzərḥuazei? uxə uḟəmi? uəɣ!

kaɥbei. uəɣ... bəjara bəqoup!.. (aspəɣka nei-
xifueit. iapxia aquard igəlou iəkugəlou aɣəmza nair-
kəueit).—daara akər saftalaxeit ui ajara, axa iauam.
aystaagɪə dəsxamləeit, axa xuəcərtak, aɣəmoɪ eipş,
sguə inalalan sarjom. daara iaubziaxəməz iara ui...

iḥəs. izakui?

kaɥbei. izakui bəmboi, abar, xəşəkusa çueit
abra hanxoıɣtei. havaraxı, acsta nəɣ iəqou adɣiəl
ɸət daara saailahauan. iaahɸahɸər daara ibzian.

iḥəs. xabɣkut iədgıələu?

kaɥbei. (daakuɸan).—xabɣkut iədgıəlmkua! iara
iḟən. izḟəu məsa iabdəu iakuən. məsa, isəbdərua

eipş, dawa hablak aƣə dənxoit. x-versk bʒour. ari adgiəl iara iitaxəu dgiələm. amala iara ui axuyə izaku dgiələziz! aƣaɪ iayəzour. e-e-e, sabic, sara isƣəzar, iara uatəʒqia səkulənə atəras axəblaənə ajaouara salagon.

i p h ə s. ibzian, axa iabaqou hara iahƣəmei. (dƣə-rhasueit).

k a ƣ b e i. foukə rɣəŋq iƣiƣit, iamazəz sargiə saaxar, iszaaiguan akəs. akə aɟagalatup. (ip h ə s laxı)—bəjama, bara? (ləbʒə gom. dənxiəhueit lalaxı).—dəjazaar, sara amala başa slajajoit. xxəit! pət k səjan-daz, abar aşara egiagəm. (aʒəmza iəɣjoit. lafcaxoit, pət k anaacɫakı iəquənd-quənd bʒə goit).—aai... sara raja isə... kuna... gon... xabʒ-kut... (dƣə-rhasueit. aʒgiə ibʒə gom. kəybei iəʒa bʒə goit. iaagoit arbaon abʒə, ui yənƣqa aakuƣnatueit xabʒkut iarbaon. xənƣnə iaagoit kəybei iarbaon abʒə. kəybei daajərhanə).—hai!.. şama quəst?.. pxəzəzma, mɪan, səzlaz?.. (ip h ə s laxı).—ei, bara, bgəl! şeit, bəmboi!

i p h ə s. iabaşei, mɪan, lafcoupei makıana? sara isəmbact iarabi uaxa eipş uguateiua, iuəçalazei?

k a ƣ b e i. ianbaşei zakuəzei? ibmahazei? harbaon al laxıəkuƣaz ƣnatit. (aʒəmza aairkəueit. iƣaaila-hanə, axuştaara dnəƣhaƣanə amca aairkəueit).—hai, şaqa ipxəz xaaz səzlaz! arbaon axıɪ iaxuxaşə?

i p h ə s. apxəz ba?

k a ƣ b e i. aai.

i p h ə s. pxəz bzia ubaait, izaku pxəzəz iara?

k a ƣ b e i. izakuı bəmboi, hzəxʒajoz, adgiəl ƣət sara isƣəxnə, ahahai ha səkulənə ajaouara saƣən. aʒmapa k nə axanə sneinə saaxənɦuanə arbaon abʒə aɟəu ha sləmha intasit, sagiaaƣəxəeit.

i p h ə s. uəs akuzar iuoua egiəqam.

k a ƣ b e i. izban?

i p h ə s. apxəz aƣaarɦnə iqaloit. aʒgiara ubar bzia-raxoit, abzia-jgiaraxoit.

k a ƣ b e i. nəx, bşəstəɦra! apxəz iadərua egiəqam. bgəl, bgəl! eh, sabic, izakuƣ dgiəlzif! atatən azə,

auətrazə, iyaʎən. ckia snəkugəla-aakugəlanə izbašan, scašt. (dcoit).

(ascenapə lafcaxoit. ʎəʎup. xabʎkut iašta dtagə-loup, iəvaraxi akolxoz iəqou aqənʔ aʎahabʎə aayueit).

xabʎkut. (iphəs laxi) — ei, bara!

iphəs. iəuuazei?

xabʎkut. ibahauou bara aʎahabʎə igo?

iphəs. aai isahaueit.

xabʎkut. art akolxozaa roup. aguərouara rxə itoup, aguərouara! hara haiha rəbzazara eionxəeit. ibbo naxixi iyeʎza akolxoznik mamsər iynə axəb, pəxia qauarən iakuəz. iara hguəla sakutgiə, hara haiha iəiarəz, uajə ipacxa kuaskia xuyək avargəlara daʔəup. sara spacxaj szəçəmcit. pəxia akolxoz aʎlara səman, uajə map. znəznlagiə akolxoz salalandazgiə aasguaxuueit. bara bəspaxuapşuei ari? aa?

iphəs. (dneiədɡəlanə). — işəuzeouəu unəqua.

xabʎkut. sagialalaʎqioit iara ubri. bəpşift, bəpşift? nas dkiaafərmi uara ani!

iphəs. izakui, izakui?

xabʎkut. iəqazam bəmboi iacə iaxiəqaz.

iphəs. iəqam zakuəzei?

xabʎkut. iaxeiteiga bbo kaybei iguaʎ. hadgiəl ʔət iavarououuanə işəqaiça. hai anja inəs, akə sgualəleit! znə ia jagiə iaalaiçaxeit azbaxu. aei, aei! kia-afər maancəz! akə iguə itoup ui auay. deiyazoit iʔiʔracə. (iphəs laxi) — barə iəbəura bəruou? kaybei aynə dəqam, pħəsk sara ilashozei. bcei, rguə itou eilkaai. izzeitargazei ui aguaʎ uaxi. aban largiə. azxtartaxi daxiaaua bəlpələi. (xabʎkut iguara davalanə lʔaalxəeit kaybei ipħəs, aphal knə. xabʎkut ipħəs la-laxi lʔənalxoit).

xabʎkut ipħəs. o, famsia!

kaybei ipħəs. iəbuazei?

xabʎkut ipħəs. baangəlift znə! (daalzəpşueit ləphal nargəlanə). (dnalədɡəloit. aguara rəbʎoup). işsabħara famsia, izmaanouzei ani iguaʎ aitagara? ubri azə sbəzçaap ħa akuən.

kaɣbeɪ ɪpʰəs. ui ɭara ɪʈuəsəm! ɪəqahço hara
iaadərp.

xabɭkut. həm...

xabɭkut ɪpʰəs. (daacralanə) — aait, ɭara ɪʈuəsəm
zakuezei! hadgiəl jgozar ui hara iahuəsəm
akuu? aa?

kaɣbeɪ ɪpʰəs. biəzcaa iara.

xabɭkut ɪpʰəs. ui iakum, bara sbəzcaaueit!

kaɣbeɪ ɪpʰəs. bʃeibgou affəha bca, abri aphal
bxə iakupʰaanza.

xabɭkut. ho!

xabɭkut ɪpʰəs. aait, upə rgoit, nasgiə uxə
pərpua ari zakuezei?

kaɣbeɪ ɪpʰəs. bəspərç. axtabaa xabɭkutaɪ
ɪpʰəs!

xabɭkut. uouaa, xabɭkut, uargiə uxuə uəltei!

xabɭkut ɪpʰəs. bara bxaça, bara bxaça? aqai-
mat! dxuaxuakiəqza, aɭah eipʃ! sara sxaça ixə neil-
qiaʃaa-aailqiaʃaazargiə uay iaʃoup.

kaɣbeɪ ɪpʰəs. aait, aɣqarxu!

xabɭkut ɪpʰəs. bagieɣqarxup, bageijoup!
(pəu-ɣəuha aikuɭjara ialagoit).

xabɭkut. (ɪpʰəs laxi). — bəlquaç! araxi baai,
araxi!

ɪpʰəs. (ɪʰaalxoit daouua. danaaidgəla): — aait
aɣqarxu, dəssajajoz uahau?

xabɭkut. isahait, sargiə səkunaga səlteit. xi,
xi! xi! (dəɣɣoit).

ɪpʰəs. mamou, sargiə saçamxəeit. agiaaurxʃa
upə rgoit, nasgiə uxə pərpueit. as uayə ibaxiouma.
uaha rəmzərxa sɭapə nəkulaʃam!

xabɭkut. kaɣbeɪ ɪʰəkuieɭaanza ua sɭapə asər-
kəroup. uaɭə ɭəɭəmtanza atəras axəblaara salagoit.

(ascenaʰə iaalafcaxoit). afəɭ. kaɣbeɪ iaʃta. kaɣ-
beɪ daaʰəjçən iqamɣə kɳə deiqə-eiqua daaiueit.
daaipəloit ɪpʰəs).

ɪpʰəs. uaama! uara uəqamkua ara sara isəku-
lan...

kaɣbeɪ. darban ibəkulaz?

ipħəs. darban umboi, hguəla bzia.
kaɣbei. xabɣkutəu?
ipħəs. ipħəs.
kaɣbei. iəltaxəziz?
ipħəs. ala eipş dseişnə dceit.
kaɣbei. izban?
ipħəs. haynə hara hapləmamzaap...
kaɣbei. haşpapləmam?
ipħəs. ubas... uuəs dara alagozar, nas uzlaplə-
maxozei.

kaɣbei.—iarban iruəsərtə?
ipħəs. ɣguat anaxi izeitajgazei ha dsəkuləeit.
kaɣbei. abaak!
ipħəs. aai-aai.
kaɣbei. (dxuəcua).—uəs akuzar irdərt akuu...
ipħəs. aiei.
kaɣbei.—ibalħakuazei?
ipħəs. ɣguat zeitajgazei, hadgɣəl iadərououa-
lanə izɣatçazei ha anaxi-araxi azçaarakua dərɣən.
kaɣbei. əəa, nas...
ipħəs. ubas dəşşuaz uara uzgɣə aɣah eipş dxua-
xuakɣqza ha nauzəlheit.
kaɣbei. sarou?
ipħəs. aai, ui açəxuala səphal lɣə iakupəs-
ɣxian.

kaɣbei. kɣaafər! lara lɣaça uamak iakula,
aqma pxtə eipş iɣə tabaaza. nas sara uəs səqouma?
ipħəs. mamou. axa znəzənla uɣərɣuafə unəqua-
loit uargɣə. zaqanɣ iuashaxiouzei uɣaaiçəxla, uɣaai-
çəxla uannəquo ha, axa iuxauərştueit.

kaɣbei. abz bay alam, iauərħalakɣ aħoit ha, ləbz
dafoit, akɣaafər! (iqamɣə rəxxa) — uaagəl xabɣkut.
uara axuapsa, ui adgɣəl ɣət sara isɣaçaxunə iubar...
uaɣtəɣɣia səkulənə atəras axəsəblaaueit. nas iham-
bari işəsɣəugo! sif, izaku lyauzei ana iyeiua?

ipħəs. iubo, xabɣkut ioumi, atəras əkuiblaa-
ueit!

kaɣbei. hai, sabic, dəsɣəkuləeit ubo. bəst ari.
(iqamɣə ləirkəueit). — iaagəi səmarajkua. məsa siz-

caroup. bara ana al iaçarou akambaskua ašta itca.
(eigu! aakədəx ašərha dcoit).

(ascenafə iaalascaxoit. məsa igua! kaybei dnad-
gəloit).

kaybei. o, məsa!

məsa. hai! (iguafaxi ašərha iƣaaixoit). kaybei
uouma! uabaqaz fəʔəmtanza? umaaiuei araxi! abəsta
unə iknahaup, kakalk hamkri!

kaybei. ubeiaxaait, dad. skambaskua srəftan
araxi akrəubazar?

məsa. mamou uərt araxi isəmbact.

kaybei. hai, abgakua irfaait, iabaceil iaxa imaait.
iaxia ʔaouara snəkugəlap ha akuən. uara, dad, məsa,
aʔaouara ualagaxiouma?

məsa. makiana map.

kaybei. uəs akuzar uarei sarei xabʔkut dhapəs-
zaap. ubra amratafaraxi, səvaraƣə xabʔkut dgıəl
ƣaʔk iəman, iaxia ubra dəkuup, atərasra axəblaaua...
uaʔə aʔaouara dalagar qalap...

məsa. nəx quəft!

kaybei. uara ui zqoufazei?

məsa. ui sara sədgıəl akunei!

kaybei. uədgıəl şpa? xabʔkut iƣupeı.

məsa. xabʔkut işpeıƣu! ua sabdəu tlaboian iynra
atəp aupei.

kaybei. uabdəu ba? ui sara ismahacəzʔ. nas
iargıə iəxızeı, abaak, ʔageıfʔaneı, ʔtrala ʔxazəzargıə.
nagıə azə iabdəu ixuštaara bonato iagızlaıəkunago-
zeı. apşʔagıə irguapxarəmeı.

məsa. (kaybei ieiħaz dazxuəcua). sab ixuštaara...
iarabi assiir! ƣəm uayək iuzəıuər akə iamuəsən...
uafəʔqıagıə ui uziua danalaga, nas iəuħari, aa!

kaybei. uara ugueimtazaait faxuup, axa uabdəu
tlaboian, qanat iouaait, dəızxuəcərgıə auan. sa scoit
səccakəueit. uəmş aabziaxəeit. (kaybei dcoit məsa
dgəlouƣ kraamta, dxuəcua. nas ašərha). — uabaj
uıƣouƣ, xabʔkut, uarei sarei iħaıbarbaƣ ħabaja rxu-
štaara artatəla zeıƣrou! (eigu! aafpaa dcoit).

(ascenafə iaalafcoit. xabɣkut iadgiəl aɸə alɸar ixəiblaaz ahahai ha axɸara daɸəup. məsa daain dgə-loup kraamta, iəla eixmərsəon xabɣkut dəizəpɸua. nas ipaça aarhə, aɸərha xabɣkut iaxi iɸəneixəeit. xabɣ-kut dibazom dneidgəloit).

məsa. xxi! (dənkaɣjoit).

xabɣkut. (daaxiahueit) — məsa uouma? bziala uaabeit! bzia uuəit haɣiə soumheitei? uabaqaz?

məsa. uabaqaz ba... saakuləeit uəs... aɸkua srəf-tan...

xabɣkut. (məsa diɸapɸua) — iəuuazei, məsa uguə bziami? upɸə səmxajgioup... uiaɣaza...

məsa. sara sguə bzioup, axa uara, xabɣkut, uoup zguə bziam.

xabɣkut. ho! iəuuazei uara? sara uɸpaqou ha apɸta iashoit iara ijajafouzei. iaxia uixəms uarma lapala uxəçəu. iəuuazei?..

məsa. rmala sxəç, ronala sxəç akuəm, ari atə-ras ixəublaaz iauazei?

xabɣkut. — əə, iuərxərc utaxəzma? adunei tərə-səmzar iəqouzei. uəs uazguaqəuazar irxə atəras səmx-kua rɸə, itabup ha uasəmhoi. ui aup, axa aranza tərəras rəxra uzaari, ua uara uɸə ikaɣupe?

məsa. — uara utəras sara saftam. sara sɸə saftoup. ari adgiəl ɸaj atəras iəkugəlazgiə iargiə sara isɸup.

xabɣkut. — aa, uajfta izdərɸ, aparkı aza eipɸ uzəɸəz! ari uara isɸouɸəz sara isɸupe?

məsa. — ispa? ispa? sara isɸup uhou?

xabɣkut. — aai, sara isɸup. ueilagama?

məsa. — sara sakuəm eilaga, axa uara uxata uoup! abraɣqia dəkunxon, dagiəpsit abra, sabdəu tlaboran. abni ahəgura ixuɸtaara atəpoup. (aɸərha dneinə, dnəftasnə xahblək aastpaa xabɣkut ineiɸeirx-xəit). — arigi umboi? sabdəu ixuɸtaara ijəçabləz axah!

x a b ɣ k u t. — izboiṭ! izboiṭ! axa ui axaḥ uabdəu iṭəu, sabdəu iṭu idərṭup.

m ə s a. — dər̄ras iataxəuzei?

x a b ɣ k u t. — izdərueiṭ sara ara uabdəu tlaboian dṣəkunxoz, aragi dṣəpsə, qanat iauguəlaaiṭ. axa iudəruou uara tlaboian ara bəkunzərxaz, aa? suəz-
çaaueiṭ? sabdəu sofəq ioup. pəxia abra dəkunxon, nas inxara eiteigəeiṭ uajə sara saxiəqou axi, uabdəu tlaboian dəmhaqərən. tərkuṭəlanṭi danxənḥə ajəṭ
ikiamtaṭ dəṭa-foukə irgaxian. carta animou sabdəu sofəq daarəchaifan tlaboian abri adgiəl yntəps iiteiṭ.
iudəruou ari?

m ə s a. — (ṭituam).

x a b ɣ k u t. — abasoup, m ə s a. sara sabaja zegiə, sab qatmas iəda, iəxrat bziaxaaṭ, sofəq, (inajakua
rəla ipxiazoiṭ). mada, maxu, mɔar, boouun, sosran, gedlay, kuabzay, mzauy, kuaq uḥa, ubart zegiə abra
iəkunxon. uara uabipara, uab sagiasa ineirknə, ixrat, bziaxaaṭ, uayə qaimatk iakuən, uara abaaj duepṣəz-
ma, tlaboian, sasrəqua, salmakua, zoshan, frən, rafət, tatei, tiṭu, zay, kuaq, — ui iahzeipṣəz habdəuzza iakuən,
ara dənxon, egiərt əkunxon uajə souzar daxiəkunxo. kuaq yəqa apaja iəman: zayṭi mzauyi. ubart irəxṣaz
haup uarei sarei. uara zay uiəstroup, sara mzauy. abasoup, m ə s a, nas sədgial ḥa uaaueiṭ.

m ə s a. — uaxi uavamlan, xabɣkut, uaxi! habaja eikupxiazə siɣcap uguaxuueiṭ, axa ui azəqalarəm.
adunei egiayə apsaxxeiṭ. habaja rənzagiə azəryə əkunagalaxian ara. ui akuəm auəs zlou. ačəxuṭanṭi
iəkunxoz, izṭəz ubri ioup uzxuapṣəša. ui darbanu? sabdəu tlaboian ioup. iuahauou? ui ixuṣtaara bonato
ara uszəkuçarəm. iəuuəz uzxoup, affəḥa, uṣeibgou unəkuçnə uca. mamzar, abra sjaouoiṭ ḥa uanaaku-
gəla iuəxiša dər. uaha uashom. (aṣərḥa dnaxənḥnə dceiṭ).

x a b ɣ k u t. — ia liu-liu, abar assir! abnaṭ arbaon aain aynaṭ — dəl̄nacon ḥa iərḥo iagiçabərgəzaap. ui
uara səuzər̄larəm. uajəṭqia ajaouara salagoiṭ. (auə-
sura dalagoiṭ).

(ascenaφə iaalalscoit̚ iara ua adgiəl φaj aφə. xabɣkut̚ aɟaouara daφəup. iara dubom, ibɣə goit̚).

x a b ɣ k u t̚.—or, or, xil̚ hait̚! ifl̚ ifl̚ or, xil̚ (daa-
ɟərçueit̚ məsa. iφxərtaa, ipaçakua irh̄ueit̚).

m ə s a.—kiaafər, maancəz, dɟaouoit̚ ubol̚ (aşərha
iφələeixoit̚ xabɣkut̚ ibɣə axigo. dənɟəraloit̚, akam-
baskua dnarpɟəlanə)—ua uaagəl̚! uaxəmçasən, səm-
heil̚ uajəɟɟia içərtla səmhei ukambaskual̚ map̚ akuu?

(rçərtlara dalagoit̚).

x a b ɣ k u t̚.—uəs umuən, uəs! içumərɟlan səmheil̚
iumuəit̚ akuu, nas iuəmaz abri afəraxic. (aşərɟha
abɣə goit̚. məsa xabɣkut̚ ixudaja dləçasueit̚. xabɣkut̚
dbərbərua, ifəraxic şəikəu, ascena daakugəloit̚, diəl-
tala daaɟərçueit̚ məsagiə).

x a b ɣ k u t̚ (ifəraxic nkar̚).—əə, uəs akuu! (məsa
dleijloit̚. egiei inapə dəuɟɟa, xumsisza aφaairxan
xabɣkut̚ izakia kɟaɟkua aailairoiueit̚, iclamha aai-
rxəɟxəɟt̚).

x a b ɣ k u t̚.—uəs umuən, uəs! şakia ualamkɟə-
sən, şakia auɟ!

m ə s a.—uzakiamou uclamhei iarei eibasərgap,
sara! (iclamha irxəɟxəɟueit̚, nas iclamha dyəçasueit̚).

x a b ɣ k u t̚. (izakia auəiməɟuaɟa aniba məsa izakia
deiyazo dalagoit̚. egiei ixə naq-aaq iqioit̚, axa izakia
xabɣkut̚ iaaimpəçaloit̚. nas iφaarxaçanə): —iouɟ
şakia səmheil̚ mamzar idər fəɟrak şaləzjaaua! (məsa
xabɣkut̚ izakia aauiɟueit̚ egiegi iikəz aauiɟueit̚,
ineigutasən iaaimqioit̚).

x a b ɣ k u t̚.—aait̚!

m ə s a.—afuqara! (dəryagi ineidəslan rəboiazaraxi
iaaibakəueit̚, məsa mɟla dəououan, egiei —dlasən,
iaha dɟiuan).

m ə s a. (xabɣkut̚ daastjaa) —uxə abra açla iad-
sərqicəlap̚ sara!

x a b ɣ k u t̚.—ihambari!

m ə s a. (xabɣkut̚ anaxi dəmyaniçoit̚, araxi dəmya-
niçoit̚, axa xabɣkut̚ ifaxuar paza, ifapə rɟah̄nə məsa

ifapə iaφeirtuan, dkahuaməzt).—əəa, uəsouma! (iħan dleihtquəqulan dləeixəiryueit).

x a b ɣ k u t.—əə, uəsouma! (iħan məsa iapxia dya-
cɣianə dləeixaxxən φəgu-φəgu ħa ixə dlasueit).

m ə s a. (xabɣkut dəknə dlatəcəiguan ixudaja
yəcikaəueit).

x a b ɣ k u t.—qɣə... (ħa ibɣə goit).

m ə s a.—uajsta iusərbar sara! uxuarnə usfər!

x a b ɣ k u t. — (daafan, iarpškala). — məsa, abza-
məqu, səxulamta puɣoit. uəs uəmuən, aφada...

m ə s a.—φəumtən! ari sədgiəl utəcəou maru, aa?
iħa! uxulamta spəsɣo!

xabɣkut. (alləħa ifamxə dyaxan məsa iəstaxi iya-
dərgəlanə dyeiəcasən dyeiəxairyrueit, ašərħagiə dyaç-
qeit, dəryagi iyeibakəit. ui gualtoit xabɣkut ipħəs.
akəukəu ħa ləħħabɣ aagoit).

x a b ɣ k u t i p ħ ə s.—ia-uəuəu! eibarpsueit, eibar-
sə! (dəyua daakəlqioit, daaiueit kəybei ipħəsgio,
xabɣkut ipħəs eiməlxərc dalagoit, məsa dləkuɣqioit).

m ə s a.—bnəç naq! ipsə təsxər sara ui! (iəyua
iaəueit akolxozaa, eikuφətua).

a k o l x o z a a.—iəqalazei? aa? izakuəzei? azər də-
fəma? (iaakələeibaħoit. eikupo ilarəsnə iaaiquer-
kəueit).

m ə s a.—iusərbarən, sabic, axa!..

x a b ɣ k u t.—uəs akuəməzt, uargio-sargixandaz...

a k o l x o z a a. (ikaɣɣoit).—pu-yu! (akolxozaa ruazə
kəybei ipħəs laxi).—kəybei dəqami.

k a y b e i i p ħ ə s. — dəqazam. (ui aamtazə igəlaz
raaiguara abardraφə kəybei ila şua xərzaman qanaço
ialagoit. ašra iaquəmçua ianalaga azə uəs iħeit).

r u a z ə.—iguattif, ħneif uara! iabazei ui uə abar-
draφə! (loukə neiueit).

a z ə i b ɣ ə.—kəybei uouma ua iɣəçou?

k a y b e i.—sa... soup...

a b ɣ ə.—iəuuazei ua abardra uɣəçalanə?

k a y b e i.—uaxi sneipħa akuən...

a b ɣ ə.—araxi uəaiuazar ana uzɣəçalaxəuazəz, araxi
zegiənqara amya avgoupei?

ka y b e i.—amorkua anja dzəkuliiz srəmķəi!

i b ɣ ə.—uəlç! (iəxanə daajəçərgoiṭ).

ka y b e i. (dəpxafa daarɸapşueiṭ).—xi! xi! xi!

i p h ə s. (lnapə aainqia irmaharɸ).—uənan, upsən-
da! hşəbzaz haumzi. aynə uɸazaruaz, uəçabgaaiṭ! sara
ara aynə dəqam ha rashaxiane i.

x a b ɣ k u ɥ. (daaçqia). — aaiṭ, ka y b e i, ara abardra
uɣəçarpanə uahzəpşuan akuu eibarpsuazar ha? uargiə
ari adgiəl uɸzo uaftan. sguə iaanagoiṭ məsa uara
dsəjəuçe iṭ ha. uəsouma, məsa? (məsa ɸimtiṭ).

x a b ɣ k u ɥ. (akolxozaa raxi)—dadraa, akolxozaa.
sab, iab, ui iab-uha sabaɣa zegiə abra iəkunxon
adgiəl, injəçasua, eisua, eikupo „uɸə, sɸə“ ha ad-
giəlkuu eimakəua, iara ubri safei sarei haikunarpeiṭ,
haioiaɣanaɸiṭ. daara kraaçue iṭ uaxi akolxoz axi sneir
staxəuiṭtei: sṭədəṭkəl akolxoz aɸə sədgiələi skam-
baskue i nasədkəlanə.

m z o u ɥ.—aiaşa uhe iṭ, dad xabɣkuɥ. ubri zəzbaxu
uħaz: „uɸə, sɸə“ — ubri aup adunei ɣɣiaras iəqou
zegiə zxəlçua: ax-teibarɸɸra qazço, aibarpsra zxəl-
çua, aguəla aguəla dieizərsua, aiafa aiafa, apa ab.
ubart zegiə rçəxua pəzɣonə iəqou—akolxoz aup...

(aparda).

20p

axkua

əi, allah, allah	7
sabdəu ixuštaara axah	19

takzəpxəkuu aredaktor a. r. ahaşba.

aşex. redaktor z. darsalia.

takzəpxəkuu akorrektor v. lairila.

akıəpxırazə irətoup 20/vı 1937 ş., akıəpxı aarxarazə anapə açayup 3/vıı 37 ş. akı. af. 62x94 s/m 2 kıəp. bəuəc əq., 33.072. dər. nb. kıəp. bəu. aşə. azakaz № 3234. atıraz 1000. aplit № 2568.

apsnəpi ašəntkarraş ləutəqərtə atıpografia, aqua aul. lenin
ləxiz zəu № 3.

an aiquə akıəpxıraan agxakua iaieuəz
rəriaşara

adaqia	aroiza xexi iarknə	aja arəma- raxi iarknə	ianəup:	ianəzar akuən abas:
19	9	3	uguxarştgoup	guxarştgoup
21	15	4	szəçəmcit	szəçəmcit
26	6	5	bəkunzərxaz	əkunzərxaz

